



ČESKÁ REPUBLIKA

## ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ireny Saralievové a soudců JUDr. Michala Fridricha a JUDr. Ivany Placek v právní věci žalobce: **Ing. Vladimír G.**, nar. xxx, bytem xxx, xxx, zast. Mgr. Vadimem Rybářem, advokátem, se sídlem Tyršova 1714/27, Ostrava - Moravská Ostrava, proti žalovanému: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 427/16, Praha 2, IČO 00025429, o zaplacení **70.000 Kč s příslušenstvím**, k odvolání účastníků proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 29.4.2015, č. j. 14C 118/2014-63,

**takto:**

- I. Rozsudek soudu I. stupně se ve vyhovujícím výroku o věci samé **potvrzuje.**
- II. Ve výroku o náhradě nákladů řízení se rozsudek soudu I. stupně **mění** tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení 19.260 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta Mgr. Vadima Rybáře.

- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradu nákladů odvolacího řízení 17.995 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta Mgr. Vadima Rybáře.

### Odůvodnění

Napadeným rozsudkem uznal soud I. stupně žalovaného povinným zaplatit žalobci 20.000 Kč, ohledně 50.000 Kč žalobu zamítl a rozhodl, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 8.313 Kč. Žalobce se domáhal na žalovaném 70.000 Kč z titulu zadostiučinění za nemajetkovou újmu, jež mu měla vzniknout v důsledku jeho trestního stíhání, zahájeného usnesením PČR Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje, č. j. KRPT-36490-52/TČ-2011-070281-202, ze dne 30.1.2012, které pravomocně skončilo jeho zproštěním obžaloby rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 1.7.2013, č. j. 7To 179/2013-564. Úkony trestního řízení byly proti žalobci činěny již v souvislosti se zajištěním jeho peněžních prostředků do výše 89.426,58 Kč na účtu u České spořitelny a.s. usnesením PČR KŘ Moravskoslezského kraje ze dne 23.11.2011, č. j. KRPT-36490-17TČ-2011-070281-202. Trestní stíhání žalobce jako bezúhonnou osobu citelně zasáhlo, trpěl pocity úzkosti, nejistoty a strachu, že bude odsouzen a potrestán za trestnou činnost, jíž se nedopustil a měl obavy, že se o probíhajícím trestním řízení dozví jeho nový zaměstnavatel. Období trestního stíhání bylo stresující i pro jeho manželku a syna a celou rodinu postihla nemožnost dispozice s peněžními prostředky na zajištěném účtu, který byl jediným účtem žalobce a jeho manželky. Trestní stíhání se dotklo rovněž dobré pověsti a cti žalobce, jeho vedení bylo známo všem zaměstnancům jeho dřívějšího zaměstnavatele společnosti xxx. a jeho bývalí kolegové byli v jeho rámci vyslýcháni jako svědci u soudu. V důsledku zajištění finančních prostředků na účtu byla poškozena dobrá pověst žalobce u České spořitelny a. s, jejímž je dlouholetým klientem. Žalovaný potvrdil, že nárok byl předběžně projednán a na základě žádosti žalobce, doručené mu dne 2.10.2013, konstatoval, že v uvedeném řízení bylo vydáno nezákonné rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. a žalobci se omluvil, finanční kompenzaci odmítl.

Soud I. stupně zjistil ze spisu Okresního soudu ve Frýdku-Místku, sp. zn. 81T 45/2012, že usnesením PČR Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje č. j. KRPT-36490-52/TČ-2011-070281-202, ze dne 30.1.2012, bylo podle § 160 odst. 1 tr. řádu zahájeno trestní stíhání žalobce pro přečin přijetí úplatku podle § 331 odst. 2 tr. zákoníku a přečin podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 3 téhož předpisu, kterých se měl dopustit

(stručně shrnuto) tím, že jako zaměstnanec společnosti xxx přijal od ředitele společnosti xxx, finanční plnění ve výši 5.075 USD. Usnesením téhož orgánu policie č. j. KRPT-36490-17/TČ-2011-070281-202, ze dne 23.11.2011, bylo rozhodnuto o zajištění peněžních prostředků do výše 89.426,58 Kč na účtu č. xxx, vedeném na jméno žalobce u České spořitelny, a.s. Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě, č. j. 7To 179/2013-564, ze dne 1.7.2013, byl obžalovaný (žalobce) obžaloby podle § 226 písm. b) tr. řádu zproštěn. Z (trestního) spisu a nesporných tvrzení účastníků bylo zjištěno, že zajištění částky 89.426,58 Kč na účtu žalobce trvalo od 23.11.2011 do 25.7.2013. Dále soud I. stupně zjistil ze smlouvy o hypotečním úvěru č. xxx ze dne 7.12.2006, uzavřené mezi žalobcem a Českou spořitelnou a.s., že žalobce a jeho manželka se zavázali po celou dobu trvání úvěrového vztahu účet (č. xxx) nezrušit a udržovat na něm finanční prostředky v dostatečné výši tak, aby platba splatných pohledávek mohla být z hlediska banky provedena včas a v potřebné výši.

Soud I. stupně s odkazem na §§ 1, 5 písm. a), b), 13 odst. 1 a 31a odst. 1 zákona č. 82/98 Sb. a judikaturu Ústavního soudu (rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 428/05, IV. ÚS 642/05, II. ÚS 590/08) dovodil, že každé zahájení trestního stíhání negativně ovlivňuje osobní život stíhaného bez ohledu na jeho výsledek a výrazně zasahuje do soukromého a osobního života jednotlivce, do jeho cti a dobré pověsti. Samotné trestní stíhání je způsobilé vyvolat vznik nemateriální újmy především tehdy, jedná-li se o obvinění "liché", což může vyplynout z pravomocného zprošťujícího soudního rozsudku, podle něhož se skutek, z něhož byl jednotlivec obviněn a obžalován, nestal, případně jej nespáchal obžalovaný, anebo skutek není trestným činem. V posuzovaném řízení došlo k vydání nezákonného rozhodnutí „ve formě“ zahájení trestního stíhání, které se ukázalo být lichým, v jeho průběhu došlo také k vydání rozhodnutí o zajištění peněžních prostředků žalobce, které bylo zrušeno teprve dne 25.7.2013. Žalobce měl odepřen přístup k finančním prostředkům na účtu, ocitl se bez prostředků a nemohl dodržet povinnosti podle citované úvěrové smlouvy, byl v psychické zátěži z probíhajícího trestního řízení a pro obavu ze ztráty možnosti zajištění své rodiny. Samotné konstatování porušení práva žalovaným proto nelze považovat za dostačující, jelikož žalobci vznikla vedením trestního stíhání na jeho právech závažná újma, které odpovídá částka zadostiučinění ve výši 20.000 Kč. Tuto částku určil soud I. stupně na základě úvahy o odpovídající satisfakci za blokaci peněz ve výši 1.000 Kč za každý měsíc trvání zajištění. Žalobě v tomto rozsahu vyhověl a žalobci přiznal náhradu nákladů řízení s odkazem na § 142 odst. 1 o. s. ř. a poukazem na to, že rozhodnutí o výši plnění záviselo na úvaze soudu.

Proti vyhovujícímu výroku rozsudku se žalovaný včas odvolal a soudu I. stupně vytkl nesprávné právní posouzení věci ve smyslu § 205 odst. 2

písm. g) o.s.ř. Konkrétně namítl, že žalobce mohl po zajištění finančních prostředků na účtu přesměrovat výplatu mezd svoji a své manželky na jiný účet a nemusel tak trpět obavami z nezajištění rodiny. Žalobce rovněž nepřipadně poukazoval na narušení pracovních vztahů ve společnosti xxx, neboť v době zahájení trestního byl již zaměstnán u jiné společnosti a nebylo prokázáno, že by se nový zaměstnavatel o jeho trestním stíhání dozvěděl. K tvrzení o poškození dobré pověsti žalobce u České spořitelny a.s. žalovaný namítl, že není zřejmé, zda byla informace o zajištění jeho finančních prostředků v rámci trestního stíhání zaměstnancům této společnosti běžně k dispozici a že je věcí žalobce, že jí dále svěřuje své úspory. Poukázal dále na to, že podle sdělení žalobce zůstatek jeho účtu v době zajištění ani nedosahoval částky 89.426,58 Kč, úvahy soudu I. stupně o následcích zajištění ve vztahu k jeho úvěrové smlouvě jsou proto pouze hypotetické a jeho závěr o výši zadostiučinění nepřezkoumatelný. Odvolatel navrhl, aby odvolací soud napadený výrok rozsudku soudu I. stupně zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k novému projednání nebo aby jej změnil, žalobu i v tomto rozsahu zamítl a přiznal žalovanému náhradu nákladů řízení.

Žalobce navrhl potvrzení napadeného výroku rozsudku. Zdůraznil dobu trvání zajištění jeho peněžních prostředků a samotného trestního stíhání, k čemuž poukazoval na rozhodnutí v obdobném sporu při kratší době trvání trestního stíhání bez zajištění prostředků s přiznaným zadostiučiněním ve výši 150.000 Kč. Zdůraznil, že v důsledku odvolání státního zástupce byl nucen v rámci trestního řízení absolvovat odvolací řízení, opakované projednání věci před soudem I. stupně a další odvolací řízení. Poukázal na závěry nálezu Ústavního soudu sp.zn. II. ÚS 590/08 a judikaturu Nejvyššího soudu ČR k otázce intenzity nemajetkové újmy, způsobené nezákonným trestním stíháním, se závěrem, že trestní stíhání je vždy o výrazným zásahem do osobní sféry jednotlivce a pro bezúhonného člověka představuje citelnou újmu. Pouhé konstatování porušení práva proto nelze považovat za dostatečné odškodnění takto vzniklé nemajetkové újmy.

Žalobce se odvolal proti výroku o náhradě nákladů řízení s poukazem na to, že při určení výše této náhrady soud I. stupně opomněl úkon právní služby, spočívající ve vyjádření k podání žalovaného ze dne 29.8.2014, náhradu advokáta za promeškaný čas ve výši 1.800 Kč a nesprávně určil výši cestovních nákladů. Žalobci podle jeho výpočtu náleží náhrada nákladů řízení ve výši 13.452 Kč a v tomto smyslu požadoval změnu napadeného výroku rozsudku soudu I. stupně.

Odvolací soud přezkoumal z podnětu obou odvolání napadené výroky rozsudku soudu I. stupně v rozsahu, daném §212 a 212a o. s. ř., a opodstatněným shledal pouze odvolání žalobce.

Základ nároku žalobce ve smyslu §§ 7 a 8 zák. č. 82/98 Sb. je nepochybný a nesporný a vyplývá z toho, že byl v trestním řízení, které proti němu bylo vedeno, obžaloby zproštěn. Je ustálenou soudní praxí, že podle zákona č. 82/1998 Sb. odpovídá stát i za škodu způsobenou zahájením (vedením) trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozhodnutím trestního soudu; protože zákon tento nárok výslovně neupravuje, vychází se z analogického výkladu úpravy nejbližší, a to z úpravy odpovědnosti za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím, za něž je považováno rozhodnutí, jímž se trestní stíhání zahajuje (srov. rozhodnutí NS ČR sp. zn. 1Cz 6/90, rozhodnutí velkého senátu NS ČR sp. zn. 31Cdo 3489/2007, sp. zn. 31Cdo 2805/2011, rozhodnutí sp. zn. 25Cdo 4768/2007). Soud I. stupně dále správně na podkladě příléhavé judikatury konstatoval, že každé trestní řízení negativně ovlivňuje osobní život trestně stíhaného a představuje pro něho výraznou zátěž tím spíše, jde-li o osobu bezúhonnou a obvinění liché, což je posléze pravomocně stvrzeno zprošťujícím rozsudkem soudu. Lze proto dovodit, že trestní řízení, které se ukázalo být nezákonným, samo o sobě představuje natolik výrazný negativní zásah do života obviněného, že pro reparaci jeho následků v osobnostní sféře poškozeného zásadně nemůže pouhé konstatování porušení práva ve smyslu § 31 odst. 2 věta první zákona č. 82/98 postačovat. Při úvaze o výši zadostiučinění v peněžní formě podle § 31a odst. 2 zák. č. 82/98 Sb. je ve smyslu judikatury Nejvyššího soudu ČR (rozhodnutí sp. zn. 30Cdo 2256/2011 a sp. zn. 30Cdo 2813/2011, publikované pod R 122/12 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek) podstatná 1) povaha trestní věci a v jejím rámci zejména hrozba trestního postihu, 2) délka trestního řízení, 3) následky způsobené v osobnostní sféře poškozeného. Soudu I. stupně je třeba vytknout, že z uvedených hledisek nárok žalobce neposuzoval a nepřiléhavě se zaměřil jen na okolnost zajištění finančních prostředků žalobce, z níž činil co do způsobu výpočtu nepřipadné (byť v konečném výsledku správné) závěry o výši peněžního zadostiučinění. Vyjde-li se z uvedených konstantních judikатурních hledisek byl žalobce stíhán pro přečin přijetí úplatku podle § 331 odst. 2 tr. zák. a přečin podvodu podle § 209 odst. 1 a 3 tr. zák., v obou případech s hrozbou trestu odnětí svobody až na pět let. Trestní stíhání trvalo od 30.1.2012 do 1.7.2013 po dobu jednoho a půl roku. Následky způsobené v osobnostní sféře žalobce spočívají nepochybně především v úzkosti a obavě z výsledku trestního stíhání, pociťované jím po dobu jeho trvání. K celkové psychické zátěži žalobce, vyvolané trestním stíháním, zajisté přispělo i soudem I. stupně zdůrazněné zajištění finančních prostředků po dobu jeho trvání, jemuž však nelze přikládat zcela zásadní důležitost (v tomto směru žalovaný případně připomněl, že není ani zřejmé, jak vysoká částka byla žalobci fakticky na předmětném účtu zajištěna). Na straně druhé nelze odhlédnout ani od okolnosti, že trestní stíhání žalobce vešlo ve známost mezi jeho bývalými kolegy (v trestním řízení v pozici svědků), čímž byla

poškozena jeho čest a dobrá pověst bez ohledu na jiné pracovní vazby. Nelze též přehlédnout, že žalobce učinil řadu důkazních návrhů k prokázání intenzity zásahu trestního stíhání zejména do jeho rodinného života, soud I. stupně je však zcela pominul. Žalobce nicméně odvolání proti zamítavému výroku rozsudku nepodal a s přiznanou částkou 20.000 Kč se spokojil. Tuto částku shledává odvolací soud odpovídající nejméně té míře stresu a nejistoty, kterým byl žalobce vystaven po dobu trvání trestního řízení s ohledem na hrozící trest a omezení, vyplývající ze zajištění jeho majetku. Vyhovující výrok rozsudku soudu I. stupně proto podle § 219 o. s. ř. jako správný potvrdil.

Při rozhodování o náhradě nákladů řízení soud I. stupně případně uvedl, že rozhodnutí o výši plnění záviselo na úvaze soudu, byť s nesprávným odkazem na § 142 odst. 1 o. s. ř. namísto správného § 142 odst. 3 o. s. ř. Při úvaze o výši odměny advokáta za úkon právní služby se odvolací soud přidržel rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30Cdo 3378/2013, v němž tento soud formuloval a odůvodnil závěr, že odměna advokáta za zastupování v řízení, jehož předmětem je náhrada nemajetkové újmy za nesprávný úřední postup či nezákonné rozhodnutí ve smyslu zákona č. 82/98 Sb., se vypočte z tarifní hodnoty stanovené podle § 9 odst. 4 písm. a) vyhl. č. 177/96 - advokátní tarif (neboť jde kompenzaci za zásah do osobnostních práv poškozeného). Žalobci lze přisvědčit, že v řízení před soudem I. stupně učinil jeho advokát čtyři úkony právní služby (převzetí zastoupení, podání žaloby, vyjádření ve věci ze dne 29.8.2014 a účast u jednání), odměna za jeden úkon ve smyslu uvedeného ustanovení advokátního tarifu činí 3.100 Kč a náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu 300 Kč za 1 úkon, celkem 13.600 Kč. Žalobci dále náleží ve smyslu § 13 odst. 4 advokátního tarifu náhrada nákladů cestovních výdajů, jak vyplývají z vyúčtování s předloženými jízdenkami (cesta vlakem Ostrava - Praha za 279 Kč a Praha - Ostrava za 190 Kč, 2x místní jízdné 24 Kč) celkem ve výši 517 Kč, náhrada za promeškaný čas podle § 14 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu v rozsahu 18 půlhodin po 100 Kč a 21 % DPH z celkové částky 15.917 Kč. Odvolací soud proto výrok o náhradě nákladů řízení za použití § 221a o. s. ř. v tomto smyslu změnil co do výše přiznané náhrady.

Podle § 142 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř. má procesně úspěšný žalobce právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. Tuto náhradu představuje plná odměna advokáta za 2 úkony právní služby po 3.100 Kč (vyjádření k odvolání žalovaného, účast u ústního jednání odvolacího soudu) a za 1 úkon v poloviční výši 1.550 Kč (odvolání proti výroku o náhradě nákladů řízení), 3 paušální náhrady jeho výdajů po 300 Kč, náhrada za promeškaný čas ve stejné výši jako před soudem I. stupně (1.800 Kč), cestovné ve výši 4.422 Kč za cestu z Ostravy do Prahy a zpět, celkem 760 km, vozidlem Škoda Fabia RZ xxx, při průměrné spotřebě 5,9l/100 km, ceně benzínu 95

oktanů 35,90 Kč a základní sazbě náhrady 3,70 Kč podle § 4 písm. a) a § 1 písm. b) vyhl. č. 328/14 Sb. a 21 % DPH z těchto částek.

Proti tomuto rozsudku **není** dovolání přípustné.

V Praze dne 12. listopadu 2015

**JUDr. Irena Saralievová v. r.**  
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:  
Jana Schmidtová